

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Stockholm. Gernandts Boktr.-Aktieb.

N:r 36 (246)

Fredagen den 2 september 1892.

5:te årg.

<p>Prenumerationspris pr år: Idun med Modetidning och kolorerade planscher ..... kr. 8:— Idun m. Modet. utan kol. pl. > 6: 50 Idun ensam..... > 4:—</p>	<p>Byrå: Klara v. Kyrkogata 7, 2 tr. (Aftonbladets nya hus.) Prenumer. sker i landsorten & post- anstalt, i Stockholm hos redaktion.</p>	<p>Redaktör och utgifvare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas & byrån kl. 12—1. Allm. Telef. 61 47.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag Lösningspris 15 öre (vid kompletteringar)</p>	<p>Annonspris: 35 öre pr nonparellerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad total stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.</p>
--	---	--	--	--

Hilda Petersson, född Böös. Sveriges första glaseterska.

En gamla vackra konstindustriella branchen *glaseterska* — länge i vårt land åsidosatt och nästan förgäten — har under det senaste årtiondet återuppväckts och bragts till utveckling af en svensk kvinna, vars bild i dag fått plats i de svenska kvinnornas och de svenska hemmens organ, detta ej blott för den åldriga konstnärinnans egen skull, utan äfven emedan den konst- art, hon så framgångs- rikt och med erkännan- de från både fädernes- landet och utlandet od- lat och odlar, så väl lämpar sig för en ange- näm och tacksam syssel- sättning i hemmen. Dels är därvid — erinrar konstnärinnan själf i en liten broschyr hon utgif- vit — tillfälle för en skicklig tecknare att ut- veckla sin förmåga, dels äro dylika arbeten icke, som så många andra ny- heter i arbetsväg, under- kastade modet för dagen, ty slipadt och etsadt glas har sedan gammalt vär- derats högt och kan al- drig blifva gammalmo- digt, emedan glasvaror ju alltid måste använ- das och de konstnärligt prydda ovilkorligen vär-

deras högre än de släta och enkla.

En vacker pokal eller vas... till exempel... väl utförd med initialer, vapen, emblem eller inskriptioner, påminnande om något högtidligt tillfälle, bör, särdeles om ritningen och etsningen äro utförda af någon kär hand, alltid utgöra ett dyrbart minne, och äfven utan egentligt konstvärde utförda arbeten kunna ju hafva sitt fulla berättigande.

I Lund föddes d. 27 februari 1824 i handlan- den Johan Peter Böös' äktenskap med Wilhelmi- na Ulrika Lovisa Beck- ström dottern *Hilda Mar- tina Laurentzia**. Vid 18 års ålder blef Hilda Böös gift med landtbru- karen Johannes Peters- son, ägare af Gladsax' gård vid Cimbrishamn, och såväl här som sedan familjen 1856 flyttat till Lonhult i Östra Göinge

* En syster är den nu 70-åriga i Malmö bosatta fröken *Gustafva Eleonora Böös*, i Skåne mycket be- kant för sina fina handar- beten äfvensom för sina täck- stickningar å siden, dem hon i mängd arbetat till de skånska adelsfamiljerna, och för hvilka arbeten hon tagit pris vid åtskilliga utställ- ningar i Kristianstad och Malmö.

Hvart rätt familjelif är som musik;
Ifrån den känsla makarne förenar
Den strömmar ut och allting klang förlänar
Och gifver lifvet takt och mål och skick;

I barn och tjänare dess flod sig grenar
Blott att sig samla nästa ögonblick,
Och af de enta toner upp sig svingar
Den melodi, som hemmet genomklingar.

FR. PALUDAN-MÜLLER.

härad, ägnade hon sig i många år uteslutande åt makans, moderns och förestånderskans för en, omsorg och vaksambet kräfvande, landthushållnings plikter. De ovanliga konstnärslagen, hvilka blott hunnit, under den första ungdomen, till en obetydlig väckelse genom några få ritlektioner, slumrade.

Då hennes make 1878 dog, befanns boets finansiella tillstånd alldeles undergräfdt, och änkan, redan då hunnen ett godt stycke öfver det gränsskäl, där ålderdomen börjar, måste se sig om efter nya existensmedel.

Hon kom då att tänka på de anlag hon hade för såväl ritning som komponering af konstföremål, och af en ren tillfällighet fästes hennes uppmärksamhet på, att dessa anlag, vidare utvecklade och utbildade, kunde tillgodogöras på ett både för henne själf och hennes konstintresserade svenska samtid nytt fält: glasetningen.

Med friskt mod och lifligt intresse grep hon nu först till crayon'en, och sedan hon med dess tillhjälp fått form åt både sina egna fantasier och de mönster, hon å äldre konstverk fann lämpliga att återgifvas, till kalkerpapper, asfaltfernissa, vax, fluss-spat, saltsyra, fluorammonium, fluorkalcium och hvad allt de nu heta, utensilierna till hennes konst. Hennes första försök i glasetning vunno bifall, och de inköptes af ett par äldre kvinnliga medlemmar af den skånska högadeln, ungdomsvänner till den åldrande men på samma gång »unga» artisten. Hennes arbeten började blifva kända i hemlandskapet, och snart fick hon vid en industriexposition i Kristianstad 2:dra priset för »föremål af förr icke utställd konstindustriart».

Men i och för utveckling af sin konst, äfvensom för att göra sig mera känd samt bereda större marknad åt sina arbeten, fann Hilda Petersson det nödvändigt att flytta till Stockholm.

Med ett urval af sina vackraste arbeten, omsorgsfullt nedpackade, med ett rekommendationsbref från den varmhjärtade domprosten Olbers i Lund på fickan samt med på öret hela fentio kronor — lånade fentio — i portmonnän kom hon 1888 till huvudstaden.

Den till hvilken hon först vände sig, utbudande sina arbeten, var konung Oscar, och hans majestät köpte ock en glaspokal. Det kungliga handsölet — hvilket haft lycka och konstnärlig framgång i följe — men ännu mer de uppmuntrande ord, hvarmed köpet följdes, gäfvö nybörjarinnan mod att uppsöka flere af våra främsta konstnärer och konstdomare, bland dem professorerna greffe von Rosen och Scholander. De sågo hennes arbeten, lofordade och uppmuntrade. Särskildt fann sig Scholander intresserad. »Har frun hitat på de där ornamanten själf?» — »Ja.» — »Godt, frun har fått litet af det där, som kallas fantasi, ser jag. Nu ska' vi jämföra med utländska mästarverk!» — Och med sin gamla lindansarefärdighet hoppade den lille gubben upp på en stol och tog ned från ett högt skåp diverse glaspokaler och dryckespokaler med inetsningar. »Se här, sådana här arbeten ska' frun söka göra efter; det är nog, ty frun kan. Men det är nödvän-

digt, att frun arrangerar en utställning af sina arbeten.»

Ja, en sådan utställning kom ock till verklighet. Lokalen var ett litet mörkt rum vid en af de obetydligare gatorna i Klara-trakten, och den som inom tidningspressen skref den första skildringen däraf, var ännu obetydligare... det var, i förbigående sagdt, nedskrifvaren af dessa enkla rader... men som denna skildring inföt i N. Dagl. Allehanda, kom den lilla konstexpositionen att kanske observeras just af de samhällslager, där konstintresse och medel till uppmuntran förefunnos. Fru Petersson fick snart åtskilliga beställningar, bl. a. af kommandörkapten Palander å glaspokaler med inetsade figurer och porträtt* från Vega-färden — ej ens den världsberömda skeppskatten och dito hunden saknades å dessa konstverk. Prinsessan Eugenie lät göra flere skänker till sina närmaste: en dryckeskanna med glas åt kungen, juvelskrin åt drottningen, hertiginnan af Dalarna och kronprinsessan af Danmark, kanon med glas åt prinsarne Carl och Eugen. Prinsessan Ebba Bernadotte beställde härom året ett halft dussin frukostglas för att föära sin höga svärmor.

Då Christina Nilsson senast var i Stockholm, beställde hon en hel montering af bordsglaskärl: ej mindre än 54 konstetsade kanon, pokaler samt större och mindre dricksglas m. m. Vid arvodets öfversändande, sedan denna storartade beställning utförts och densamma lyckligen hamnat i den världsfredade sängerskans hôtel i London, medföljde ock ett större fotografiporträtt med tillskrift samt ett tack för »det charmanta arbetet». Äfven för framstående personer i norra Tyskland har fru Petersson utfört beställningar af inetsade vapen m. m.

Vid två tillfällen har hon fått — på lofordande vitsord af professorerna frih. v. Rosen och Scholander, slottsintendenten Jacobsen och kapten Alf Björkman — mindre statsanslag för studier samt har från flere offentliga utställningar — i Malmö, Kristianstad, Borås och Kongsbacka — för utställda glasetningar erhållit belöningar i form af diplomer samt brons- och silfvermedaljer.

För Stockholms Handtverksförenings industriloteri har hon utfört flere arbeten åren 1890—91.

Från trycket har hon utgifvit »Handledning i etsningskonst» med talrika mönster (Sthlm 1882) samt 1:sta häftet af »Mönsterbok för etsning på glas» (Sthlm 1886). Hon har f. n. under förberedelse tre följande häften af detta arbete med rön och försök samlade under de senare åren.

Vidare har den åldriga konstnärinnan för närvarande hågen och tankarne riktade åt den stundande världsutställningen i Chicago. Må hon, hoppas vi, ock komma att där få utställt något föremål från den vackra industriella konst, hvarinom hon är mästarinna, t. ex. något erinrande om den af skallden besjungna

*Dylika Vega-pokaler innehafvas af kronprinsen, frih. Nordensköld, kommandörkapten Palander, hr Frans Beijer m. fl.

»bländande pokalen,
den värmaren vid isig pol.
Af purpur gjuts ett sken kring salen,
en strimma af burgundisk sol.
På bågarn Carols namn och strider
en konstnär etsat i kristall.
Se, hur hvar bild får färg omsider:
bak tomma harnesk drufvan sprider
som hjälteblod sitt ädla svall...»

Birger Schöldström.

Aftonmolnet.

*Ett aftonmoln så fint och skärt
bland vesterns guldstof som —
allt hvad jag kallar minnas värdt
drog i dess skimmer fram.*

*Det molnet där vår kärlek var:
när först den tände sig,
så brann den stilla, brann den klar
och lyste dig och mig.*

*Förklarad hela världen låg
i fager ungdomsglans,
i mina drömmar dig jag såg
med krona och med krans.*

*Men molnet skiftade i rött,
i purpur snart det brann,
den skära färgen hade dödt,
liksom vår oskuld svann.*

*Passionens eld med stormens fart
i våra själar tog,
och snart vi kände — allt för snart,
hur all vår lycka dog.*

*Se'n molnet sjönk i vester ned —
hvar flydde det, ja, hvar?
Men desto längre bort det gled,
ju mera blef det svart.*

*Omsider bröt då natten in,
dock länge stod jag kvar
och kände mig för alltid din,
fast molnet borta var.*

Daniel Fallström.

"Rå med dig!"

Rå med dig, barn!», brukade min far säga, då jag i min barndom och ungdom i något anfall af uppbrusning eller förtviflan störtade in till honom för att utgjuta harmen öfver någon oförrätt, som tycktes mig omöjlig att smälta, eller någon barnlig sorg eller grämselse. Det var stränga ord han mötte mig med, tyckte jag då, och jag hade hellre velat höra några deltagande. Men liksom så mycket, hvilket under barndomen inpräntats hos oss, har en alldeles särskild förmåga att *sitta i*, hafva dessa ord sedan under lifvet ständigt genljudit i mina öron. Nu vet jag, att hans ord voro visa och förestafvade af faderlig kärlek.

Själfbehärskning! Själfva detta ord tyder på en tvåfald i vår natur. Här är fråga om en, som skall härska, och en, som bör behärskas. »Jag känner en lag i mina lemmar, som strider mot den lag, som är i min håg», säger Paulus. Det är vår bättre del, som skall råda öfver vår sämre, vårt förnuft öfver djuret inom oss.

Utan själfbehärskning danas aldrig någon verklig karaktär, blifver ingen etisk fullkomning tänkbar, ingen skicklighet för ett kall möjlig. Man har ju många exempel på rikt begäfvade naturer, hvilkas lif blifvit förfeladt genom brist på denna stärkande andliga gymnastik i barndom och ungdom, under det att andra, på hvilka naturen slösat mindre af sina gåfvor, blifvit skickliga att utträta storverk, därför att de tidigt och flitigt blifvit doppade i själförsakelsernas och viljeansträngningarnas stålsättande bad.

Det gäller kanske att öfvervinna ett häftigt lynne. En häftig människa känner så våldsamt, och det kostar henne icke ringa ansträngning att bekämpa ett utbrott, då hon förorättas. Hon öfverilar sig lätt, far ut i häftiga ord och blifver så ansedd för elak, och det vanliga förloppet är, att skulden vältes öfver på henne från den förorättande parten. Hon drager det kortaste strået och måste till sist erkänna, att hon felat, och afbedja sin öfverilning. Men den, som måste bedja om förlåtelse, är icke skicklig att styra och leda. Hon förlorar följaktligen det inflytande hon väl kunde behöfva på en måhända framskjuten plats.

Förmår hon däremot bemästra sitt vredesutbrott, har hon lärt att uppträda sansadt, så släpper hon icke sitt öfvertag, där hon har rätt, och projektilerna återstudsa mot den, som utslungat dem. Hennes vederdeloman måste, om han är ärlig, ödmjuka sig inför henne, och hon står med segern.

Mången sätter sin lit till, att tiden i detta afseende skall kureras honom, och upprepar för sig den raske Mathias ord i Elgskytterne:

»Ty hvart hvälfvande är omfjättrar det häftiga lynnet, liksom spindeln spinner den kufvande träden om flugan.»

men därutinnan kan han bedraga sig. Det är icke så ovanligt att se gamla pesoner brusa upp och förgå sig lika mycket som unga. Men felet blifver hos dem mindre ursäktligt och stöter än mera.

Icke minst beaktansvärd framstår den sidan af själfbehärskningen, som rör vårt sätt att vara och skicka oss bland människor. Att bevaka sitt tal, sitt minspel, sina känslor bör hvar och en låta sig angeläget vara, därför att motsatsen kan gifva anledning till mångfaldiga missförstånd. Vår sorg kan före-

falla kalla naturer öfverdrifven, ja, kanske hycklad, vår skrattlust kan föranleda de miss-tänksamma till slutsatser i deras väg, och att vårt tal missförstås, har hvar och en många prof på ur sin egen erfarenhet. «Talet är till för att dölja tankarne», för att citera Talleyrand. Detta är visst icke vackert sagdt, men å andra sidan är det alls icke rådligt att likna en uppslagen bok, då man icke är bland pröfvade vänner; och huru många missämjor och ledsamheter uppstå ej t. ex. genom den odrägliga vanan att prata »bredvid munnen»? Nej, orden skola vägas på guldvikt, och framförallt har man att iakttaga stor försiktighet i fråga om att föra vidare uppsnappade hörsagor om medmänniskor och motstå frestelsen, om den infinner sig, att yppa en anförtrödd hemlighet. Röj icke genom ditt ansiktsuttryck ett obehag, du erfara, dölj dina tårar, betvinga din skrattlust, när du är ute i världen, och du skall riskera mindre! Utbrott af förtviflan vid en öppen graf, fnissande och hviskande i ett sällskap och annat dylikt verka icke heller behagligt på utanför stående. Lugu måste här utmärka hela vårt väsende. Då först får det prägeln af harmonisk skönhet. Hvad är det i den antika plastiken, så väl som i all äkta konst, som fångslar oss, om icke just denna svala mätta, denna karaktär af något dämpadt och återhållet?

Du känner ett starkt begär att njuta. Njuta af lifvet under antingen den ena eller andra formen. Men ju mera du tömmer njutningens bågare, ju törstigare skall du blifva, till dess slutligen ditt begär blifver osläckligt och förvandlar dig till en ofri varelse.

»En slaf är den, som usla lustar jaga, Fast kedjan aldrig slamrat kring hans fot.»

För hvar gång däremot, du öfvervinner en uppstickande lust, tager du ett steg mot din egen frigörelse. Och för hvar nästa gång blifver segern lättare.

Jag känner en ung kvinna, hvilken tyckte mycket om att om förmiddagarna, enligt fruntimmers sed, gå in på något konditori och äta bakelse. Hon behöfde till något ändamål en summa penningar, dem hon icke ville bedja sina föräldrar om. »Försaka bakelserna!», tänkte hon. I början föreföll det henne både svårt och tråkigt; rätt snart gick hon likväl förbi nämnda ställen utan åtrå, och till sist fann hon underligt, att hon förut känt dragning dit in. Sedan hennes mål var vunnet, berättade hon själf, kunde hon både hafva och undvara denna njutning. Det är att märka, att i striden mot våra begärelser kommer vanan oss till hjälp på halfva vägen.

En passionerad rökare märkte, då han var uppe vid tio cigarrer om dagen, att både hans hälsa och kassa ledo däraf. Med beundransvärd viljekraft upphörde han på en gång alldeles att röka. Någon längre tid därefter såg jag honom en dag med cigarren i munnen. »Huru har det nu gått med din föresats?» vågade jag fråga. »Nu gör jag, som jag behagar», svarade han, »jag kan röka, och jag kan låta bli; och mer än en cigarr om dagen tillåter jag mig aldrig.»

Att vara måttlig och återhållsam, då man i sin natur, som en och annan, ej känner frestelse till omåttlighet, är godt och väl, men alls icke ärofult. Att däremot som Augustinus hafva att kämpa med sitt afrikanska blod, men tygla sig såsom han och framstå genom alla tider som en sedligt hög personlighet, se där en hjältebedrift, som måste väcka beundran.

Hvar och en har fel och svagheter, öfver hvilka han måste göra sig till herre. Men han måste känna rebellerna för att kunna underkufva dem. Själfbehärskning betingar själfkänedom. Atavismen, eller på ren svenska *påbrått*, har gjort mycket buller af sig i vår tid, och man har gått ut för att bevisa, att människan är slaf under ärffligheten. De anlagen böra emellertid blott betraktas såsom ett material, hvilket jag fått att bearbeta. Mig tillkommer det att undersöka, hurudant detta material är beskaffadt, och sedan är det min fria rätt att däraf göra, hvad jag finner bäst. Ibland är materialet lösare och lättare att arbeta; ibland är det hårdare och fordrar större ansträngning, men så blifver alstret ock dess ädlare. Alla veta, att Sokrates ansåg sig vara född till bof, och veta, att han blef hedendomens kanske upphöjdaste gestalt.

Att vid mogen ålder med framgång börja tillvälla sig detta herravälde öfver sina känslor, sina lidelser, sina fel blifver emellertid vanskligt. Början måste ske redan i vaggan. Må vi därför tidigt räcka hjälpsamma händer åt de små! Och på hvad sätt? Jo, när det lilla barnet skriker i häftighet, hvilket verkliga händer, bör det få aga, så det känner och minnes den. Nästa gång skall det taga sig i akt. När tioåringen knyter näfven och stampar i golvet, bör han få se sitt beteende i det rätta ljuset, så att hans afsky väckes för det fula, ja, löjliga däri. Om ett utbrott af häftigt lynne visserligen icke kommer i jämbredd med en lögn eller stöld, är det likväl icke något vackert fel, som barn nästan äro benägna att anse det för. Medgifves dock, att det finns en sedlig indignation, hvilken är berättigad hos barnet så väl som hos den vuxne. — Några nyttiga andliga gymnastiköfningar, så till sägandes, äro att låta barnet någon gång sluta midt uppe i ett nöje, låta någon favoriträtt gå förbi, gifva bort någon leksak, tåla, om något vedervärdigt möter, öfvervinna mötande svårigheter i en lex eller på annat håll samt bevara ett förtroende. Vidare har man att lära det gifva akt på sig själf, så att det vet mot utbroten af hvilka fel det har att stå på sin vakt, hjälpa det till rätta och äfven uppmuntra dess bemödanden och små segrar.

Och när det slutligen går ut i lifvet och på egen hand måste reda sig i kinkiga lägen och med icke alltid så kärleksfullt öfverseende människor, då är det godt, om något sådant ord som: »Rå med dig, barn!» af fader eller moder blifvit skickadt med på vägen, ty

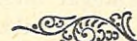
»likt den skrift, som med sympatiskt bläck du har tecknat, hvilat i papperet gömd, tills den blir hällen för eld: så hvad ditt barn du tidigt har lärt, det göms i dess hjärta, tills det för profningens eld hålles; då träder det fram.»

Ellen Bergström.

Det säkraste resultat, som de filantroper upp-nå, hvilka drömma om att lyckliggöra mänskligheten, är att göra sina fruar mycket olyckliga.

Otto Neumann-Hofer.

En hemlighet.

En skildring ur lifvet.

För Idun af S-g.

Övanligt lugnt bredde sig i dag vesterhafvet kring den Marstrandiska klippön — hafvet, detta ofattligt stora, som aldrig hvilat. I dag tycktes dock titanen hämta sig och pusta ut. Den väldige, som med sitt blotta rytande förmår skrämman människobarn till vanvett, hade förändrat sin tordönsstämma till en ljuf, smekande hviskning.

Har ni hört hafvet sjunga? Månet sjukt sinne har så tjusats af den därånde sången, att det ej kunnat besegra frestelsen att kasta sig i dess svala, vidöppna famn. De mystiska djupen, där hafsguden bor i korallgemak bland dajeliga nymfer med kransar af sjögräs i sitt slingrande hår — hvem ville ej gärna en gång tränga dit ned att lyssna på närmare håll till de förföriska tonerna? De täljde i dag helt sakta en lång saga om godt och ondt, som den omätliga verkat: hur han med hvarandra sammanbinder aflägsna världsdelar, bär ståtliga skepp på sin starka rygg och tryggt gömmer, djupast i sitt sköte, språkröret — människoundret. De berättade äfven, hur han föder millioner människor och milliarder djur — hur många sargade hjärtan i hans famn sökt och funnit evig ro. Men där voro äfven molltoner i sången, toner om smygande försåt och blodiga dåd. Om hur den fruktansvärde i sitt raseri slagit i spillror de stoltaste fartyg och bräckt pansar, hårdare än järn — djärfva, obändiga människoviljor; stulit egendom, krossat lifsglädje...

Alla förstå ej sången, som bäres kring af vågorna. Sjömannen, hafvets son, förstår den.

För honom är hafvet allt. Det förtrollar honom, detta nyckfulla element, så skönt i sin skenbara hvila; skönare ännu i sin majestätiska vrede. Det lär honom känna hans egen ringhet — det lär honom fatta lifvet och Gud.

Ej vet jag, om dessa voro de betraktelser, som för stunden sysselsatte det illustra sällskapet i en liten flottij, hvilken nyss lagt ut från Marstrandön och styrde kurs bortåt skären. De glada skrattsalfvorna, som af vinden spredos vidt omkring, kommo mig att tvifla därpå. Det var ett sorglöst sällskap, som njöt af solens praktfulla strålspele mot den mörkgröna hafsytan, njöt af det sakta vågskvalpet, luftens renhet och det nöje, umgänget beredde.

Redan för flere dagar sedan hade officerarne på fästningen inbjudit den fashionabla badsocietetens damer till en liten lustfärd. Och aldrig kunde man ha valt en vackrare dag. Fästningens kommandant, den humane och chevalereske gamle militären, anförde själf det lilla »sjötåget» och hade för denna enda gång låtit beveka sig att permittera nästan hela officerskåren, i strid mot det stränga reglementet. Att en så oerhörd eftergift skulle bidra till en munter sinnesstämning i laget, där knappast en enda god kamrat saknades, är naturligt. Och damerna klappade i sina händer af förtjusning. Färden artade sig att bli mer än angenäm!

Ändtligen angjordes land eller rättare skär, och landstigningen företogs. Så aldeles utan äfventyr aflopp den väl ej, om till sådana får hänföras en eller annan något för varm handtryckning, åtföljd af en eldig blick och besvarad af en förrädisk rodnad på finbylta kinder.

Medförda förfriskningar intogos, fiskredskapen ordnades — dock fruktas jag, ej med det allvar, en dylik förrättning kräver — och

sällskapet spred sig i små kottier längs stränderna.

Kommandantens son, en vacker adertonårig officersaspirant med käcka, hurtiga drag och djupa ögon, tycktes ej se mer än en af de många damerna. Föremålet för hans uppmärksamhet var en flicka om femton vårar, täck och behaglig. Med den nonchalance, som är kännetecknande blott för den utstuderade koketten och — det oskuldsfulla barnet, upptog hon hans »galanteri» och föreföll honom så mycket mera förtjusande just i sin naiva omedvetenhet. Hans prat roade henne; hon triftes godt i hans sällskap. Och ej må det förvåna någon, att de bägge barnen, de yngsta i hela samlingen, så småningom skilde sig från det öfriga sällskapet och ett, tu, tre, de visste knappt huru, befunno sig vid holmens motsatta sida. Här, utmed stranden af det tränga sund, som kallas »Halsen», roade de sig med att fånga krabbor och snäckor, hvilka funnos där i rikare mängd än annorstädes, enligt hvad den unga damen med viktigt min försäkrade. Och hennes kavaljer, som njöt af att få ha henne så där för sig själf, aktade sig att mot säga henne.

Ett par timmar eller mer hade förflutit, hvarunder vår hjälte bestämdt ägnat flere förtjusta blickar åt sin lilla söta, pladdrande väninna än åt krabborna; och redan började den lilla älfvan fundera på, om det kunde vara riktigt comme il faut att längre hålla sig skild från de andra, då med ens en eka, raskt framdrifven af tvänne roddare, blef synlig vid mynningen af passet.

Ett ögonblick ryckte båtens passagerare till vid åsynen af de bägge unga och syntes tveksamma, huruvida de skulle vända om eller fortsätta. Ynglingen fixerade dem skarpt och var därefter med ett språng på benen. Hans bruna kinder färgades i hast röda af förtrytelse, när han utropade:

»Lifstidsfångar som rymma...!»

Redan hade ett nytt språng praktiserat honom ett duktigt stycke väg i riktning åt sällskapet vid holmens andra sida, då en liten mjuk hand med oväntad kraft grep honom i rocken och en ängslig, flämtande röst hviskade:

»Hvad tänker ni göra?»

»Naturligtvis ropa min far!»

»Ack, nej! Gör inte det, hör ni, jag ber er...»

»Hvad tänker ni på? Lifstidsfångar...»

»Låt de olyckliga fara! För barmhärtighets skull... för min skull!»

Var det kvinnan, som hos barnet i detta ögonblick instinktligt vaknade till medvetande af sin makt? Nu först gaf han sig tid att se på henne. En tår hängde i de långa ögonhåren — en tår, född af den ädlaste bland känslor. Hon hade ju läst i deras ögon en stum, förtviflad bön om hjälp...

Kvinnor och barn äro lika i mycket. De dagtinga ej med samvetet, där kärlek och medlidande föra ordet.

»För er skull då! — Min stackars far!...»

»Tack!»

Och så en handtryckning af små spåda fingrar.

* * *

Pang! dånade det en halftimme senare från fästningens kanongluggar. Om ljungelden slagit ned bland lustfararne, skulle den knappt kunnat åstadkomma en mera fullständig förvirring än de fyra skotten, den välkända signalen att fångar rymt. En hvar visste ju, att fästningen denna eftermiddag blifvit lämnad utan fullt reglementslenig bevakning, och att ansva-

ret för det, som skett, tungt skulle drabba chefen. Likblek stirrade denne ett ögonblick på de röda eldtungor, som skottgluggarne utspydde, men sprang därpå upp.

»Raskt — mine herrar — i båtarne! Hem, för brinnande lifvet!» — Vänd till sällskapet fortfor han: »Om förlåtelse, mina damer! Men min ära står på spel. Ett par af herrarne stanna för att eskortera eder till ön.»

* * *

Att söka skildra den måleriska taffa, Marstrands omgivande vatten företer nästan omedelbart efter den betydelsefulla kanonaden, med hundratals hvita segel, som begifva sig af i alla möjliga riktningar, åtager jag mig ej.

Af de bägge rymlingarne kunde, så vidt jag erinrar mig, åtminstone den ene aldrig uppsåras — ett förhållande, så mycket egendomligare, som det på långliga tider lär varit enastående. Dock blef kommandantens ära räddad, enär vederbörande vid anställd undersökning togo rättvis hänsyn till den gamle omtyckte herrns duglighet och förtjänster i öfrigt. Men aldrig vågade heller våra unga medbrottslingar, på hvilka fångarnes gripande kunnat bero, yppa sin hemlighet, utan bevarade den troget.

Hvem som då berättat mig den lilla episoden? Jag har den af vågorna. De sjöngo den för mig en afton...

Det var i tidiga år, hjälten i min lilla historia offrade det, han betraktade som sin plikt, för att uppfylla en flickas bön. Men det är med glädje jag är i tillfälle meddela Iduns läsarinna, som helt visst ej döma honom, att han aldrig som *man* låtit hjärtats röst tysta pliktens — om ej möjligen i ett fall likt det beskrifna, där allmän människokärlek varit ena insatsep. Böljorna ha berättat mig äfven det; ty *de* känna honom väl.

Kvinnornas världsutställning.

Brefkort från vår Chicagokorrespondent.

Vid ett besök för några dagar sedan på Damkomitéens hufvudkontor för »the Worlds Fair» drogs min uppmärksamhet till en mängd där utställda arbeten i träskulptur. Jag påminde mig nu, att sistlidne vår inbjudning utgått från presidenten för damkomitéen till kvinnor inom hvarje stat af Unionen att med en s. k. »panel» i träskulptur bidra till dekoreringen af det inre af »Kvinnornas utställningspalats». Att denna inbjudning antagits med verklig entusiasm, bevisades af dessa redan inkomna vackra bidrag. Nästan hvarje stat var här representerad, det nordliga Alaska som det sydliga Florida, guldets förlovade land Kalifornien som det stolta Maine.

Med verklig förvåning betraktade jag dessa konstverk i trä, ty jag ägde ingen aning om, att träskulpturen hunnit en sådan grad af utveckling bland Amerikas kvinnor. Hvarje stats »panel» är så att säga en liten geografisk eller naturvetenskaplig studie i trä af hembygden.

Alaskas panel till exempel är skulpterad i cypress, på hvilkens hvita, nästan sidenglänsande träyta tvänne ormbunksblad äro mästertligt utförda i sina allra finaste detaljer, vittnande på samma gång om konstnärnans öfverlägsna skicklighet som om hemlandets flora; dessa vackra växter frodas nämligen i mångfald och rikedom i Unionens allra nordvestligaste del. Alabamas panel, från konstnärlig synpunkt den bäst utförda, prydes af Magnoliablomman i hela dess sydliga skönhet och yppighet samt leder betraktarens fantasi med sig till söderns tjusande fågling.

Michigan, granens hemvist, förvånar oss med sin egyptiska Lotusblomma på panelen, men vid närmare eftersinnande påminna vi oss, att, egendomligt nog, denna tropikernas älskling växer vild i Monroe County i nämnda nordliga stat, den enda plats man hittills vet om i hela Förenta staterna.

Arkansas panel är utförd i ek, af en helt ung, döfstum flicka. Detta kommer åskådaren att inse lämpligheten af införande af träskulptur såsom läroämne i skolorna för de döfstumma.

Dock, det skulle blifva alltför långt att beskrifva de många staternas bidrag. Jag har endast nämnt ofvanstående för att visa, att träskulpturen äfven hos oss redan hunnit mycket långt, ja måhända längre än man föreställer sig på andra sidan hafvet.

Emellertid synes »Kvinnoutställningen» i Chicago omfattas med det lifigaste intresse t. o. m från jordens mest aflägsna länder. Genom Miss Frances Dryden, föreständerska för lutherska missionen i Gunton, Indien, pågå underhandligar för utställning af handarbeten tillverkade af indiska kvinnor inom hennes distrikt. Dessa arbeten lära vara mycket dyrbara och ovanliga, utförda som de äro i silke, guld och silfver.

Italiens vänsälla drottning har gifvit sitt bifall till utställning af den samling dyrbara spetsar, som under namn af »kronspetsarne» äro hennes egen- dom. Grefvinnan Brezza har från Venedig hos härvarande damkomité anhållit om en förmånlig plats för denna värderika samling, bland hvilken lära finnas spetsar, som räknas sina anor ända från Egyptens pharaoner. Detta blir första gången, som denna intressanta spetsksamling exponerats utom Italiens gränser. Äfven Capstadens kvinnor ämna deltaga i »Kvinnornas utställning» i Chicago.

Damkomitén i New-York har anhållit om rum för anordnandet af ett bibliotek bestående uteslutade af alster från statens egna kvinnliga litterära förmågor. Önskligt vore, att de svenska kvinnorna i detta afeende följde New-Yorks föredöme.

Slutligen ett par ord om den härstädes så mycket omtalade »Montanaspiken», hvilken också säkerligen i sitt slag är ganska märkvärdig.

Då det blef bekant, att Mrs Potter Palmer med egen hand skall slå in den sista spiken i Kvinnornas utställningspalats såsom tecken af dess slutliga fulländning, beslöto Montanas kvinnor att låta förfärdiga densamma af sin stats rika skatter, guld, silfver, koppar och ädelstenar.

Guldet, som användts till denna spik, är det renaste, som någonsin blifvit funnet i Montana, silfret är hämtadt från statens rikaste silfvergrufva, och kopparen kommer från en grufva, hvilken redan lämnat nog af denna metall för att däråf göra ett bälte rundt omkring jorden. Spiken åtföljes af Montanas vapen i miniatyr, fästadt vid densamma genom en hylsa, från hvilken den lätt kan utdragas.

Vapnets sköld föreställer ett bergigt landskap med en brusande bergsflod, belyst af den nedgående solen. Bergen äro arbetade af ett slags rödaktigt guld, floden af samma metall, men af mycket ljusare färg samt markerad med fina silfverstrimmor. Skölden omgifves af en krans af grönaktigt guld, hvilken sammanhålls af en Montanasaphir af utomordentlig skönhet. Vidare uppbäres skölden af tvänne figurer, också af guld, den ena föreställande en farmare med sin räfsa, den andra en grufarbetare med sin slägga. Det hela, utfördt med konstnärlig smak i de olikartade färgade guldsorterna, är ett verkligt litet konstverk.

Såväl spiken som vapnet, hvilket sednare är ämnadt att begagnas som brosch, äro en gåfva från Montana till Mrs Potter Palmer, såsom ett minne af »the Worlds Fair» i Chicago 1893.

Signe Ankarfelt.

Gömda skatter— och försynna.

I.

Det är nu redan sedan många år tillbaka som ett mystiskt skattgräfväri pågått i en liten stad vid namn Triel, belägen ungefär 3¹/₂ svenska mil i nordvest från Paris invid Seinestranden och den stora kröken, som floden gör på andra sidan St Germain-skogen. I denna lilla stad, där några rika parisare nu hafva sina sommarvillor, fanns fordom ett furstligt slott, tillhörigt prinsarne af Conti, men hvilket förstördes under revolutionen. Detta slott hade på sin tid, d. v. s. omkring tvåhundra år före vår egen, den från sitt rike fördrifne konung Jakob II Stuart fått sig för några år anvisadt till residens af Ludvig XIV, innan han fick flytta in i St. Germain, hvar-

Iduns skollofskoloni.

Sommaren 1892.

Sedan Iduns skollofskoloni den 16 augusti återvärdt från sin sommarvistelse vid Boda, har den framstående barnläkaren dr Carl Flensburg aflämnat följande rapport, som talar bättre än några som helst långa skildringar.

* * *

Liksom förra året har jag äfven denna sommar varit i tillfälle att undersöka ett tjugotal barn tillhörande Iduns skollofskoloni såväl omedelbart före afresan som vid hemkomsten från sommarkampanjen. Att yttra något om det gagnande och för kropp och själ uppfriskande i en dylik sommarvistelse, torde ingalunda vara af nöden; hvar och en,

som sett det med egna ögon, vet alltför väl, hvilket välgörande inflytande vistelsen på landet under härliga somrardagar utöfvar på vårt uppväxande släkte. Gäller detta om de lyckligt lottades barn, i hur mycket högre grad måste det då kunna tillämpas på stackars fattiga barn, hvilka, vana vid armod och nöd, så ofta få sakna så mycket af detta lifvets goda.

De torra siffrorna i nedanstående tabell föra ett värtaligt språk; de visa, hvad koloniens beskyddarinnor uträttat med sina gåfvor. Måtten I ej förtröttas i eder goda gärning, utan städse hafva i minne de fattigas barn, och glömmen ej att ännu en gång bereda dem lyckliga och hälsobringande somrardagar!

20 barn, 9 flickor och 11 gossar.

Namn	Vikt i kg.		Längd i cm.		Bröstbr. i cm.		Ökning			Hälsotillstånd	
	afresan	vid hemk.	afresan	vid hemk.	afresan	vid hemk.	i vikt kg.	i längd cm.	i bröstbr. cm.	vid afresan	vid hemkomsten
Westerström, Vega...	29	32	130	133	63	65	3	3	2	Blek	Betydligt förbättr.
Johansson, Louisa W.	31,3	32,5	139	139	63	63	1,2	—	—	Frisk	—
Lindgren, Maria V.	32,3	37,2	132	133,5	62	64	4,9	1,5	2	Nervös enl. uppg.	—
Lindegrén, Emma U.	26,7	28,2	128	129	60	62	1,5	1	2	—	—
Jansson, Inez	26,5	29,5	130	131,5	57	60	3	1,5	3	Mager och blek	Betydligt förbättr.
Andersson, Evelina	22,7	23	120	121	57	59	0,3	1	2	Hjärtfel	Förbättrad
Stamm, Anna	22	25	114	116	54	56	3	2	2	Svagt bröst	Frisk
Ringqvist, Elin	—	—	147	153	63	65	—	6	2	Bleksiktig	Betydligt förbättr.
Hellberg, Malvina	—	—	127	128	55	58	—	1	3	—	—
Lindgren, Karl	30	34	133	137	64	67	4	4	3	—	—
Krus, Lage	27,2	30	127	129	62	62	2,8	2	—	—	—
Svensson, Birger	30,4	32,1	131	132	62	64	1,7	1	2	Frisk	—
Engqvist, Axel	29,4	33	134	137,5	64	—	3,6	3,5	—	Frisk, men blek	—
Ljungqvist, Anton	25,5	28,7	—	—	—	—	3,2	—	—	Puckelryggig	Ser bet. friskare ut
Jansson, Sixten	20,8	23	117	119	54	57	2,2	2	3	—	—
Lindegrén, Karl, Fr.	28,3	30,2	131	131	65	68	1,9	—	3	—	—
Danielsson, Oskar	23,2	25,5	123	123,5	57	58	2,3	0,5	1	—	—
Karlsson, Axel W.	21,8	24,2	118	119	55	58	2,4	1	3	—	—
Jonsson, Viktor	20,8	23,5	118	119	56	57	2,7	1	1	Blek och mager	Betydligt förbättr.
Jonsson, Sven	22,2	29	121	124	56	—	6,8	3	—	Sår på högra ögat	Frisk

* * *

Så snart räkenskaperna hunnit fullständigt afslutas, skall redovisning för inkomster och utgifter i Idun meddelas.

est han dog. I trots af de stränga lagar, som engelska parlamentet och den nye konungen, Wilhelm af Oranien, utfärdat mot all förbindelse med den afsatta dynastien, ägde dock en mycket liflig sådan förbindelse rum mellan honom och hans många, trofasta och ganska mäktiga anhängare, till hvilka hörde en icke ringa del af Englands och Skottlands rikaste aristokrati. En tradition vet berättat om omtaliga skatter, afsedda för ett restaurationsfälttåg mot den protestantiska monarkien, hvilka skulle ha blifvit afsända från England och nedgräfvda i Triel, men ingen visste på hvad plats.

Då inträffade, och det är nu så länge sedan som på 1840-talet, att en engelsk dam, men som bar det franska namnet Deville, inköpte ett tomt-område omfattande flere tomter vid Seine-kajen och den därintill stötande rue de Paris. Denna madame Deville lär ha varit en afkomling på sidolinien af Stuartarne; hon lefde på mycket stor fot i Paris och umgicks där med hela den förnäma engelska societeten. Hon uppbar en högst betydlig pension, som utbetalades till henne af engelska ambassaden, och af somliga ansågs hon ännu mycket närmare

befryndad med engelska konungahuset än genom stuartarne; hon troddes nämligen vara en halfsyster till drottning Victoria. — Nu skulle det ha händt, att lord Palmerston i något af stadsarkiven i London hade upptäckt tvänne dokumenter, hvilkas skrift likväl hade varit så urblekt, att den och de därå befintliga teckningarna endast med största svårighet kunde tydas. Emellertid skulle lord Palmerston hafva utgrundat, att dessa dokumenter innehöllo anvisning jämte medföljande planritning öfver Stuartarnes gömda skatt i Triel, och det var på hans föranledande som madame Deville inköpt de nyssnämnda tomterna. Säkert är, att hon omedelbart efter att hafva förvärfvat denna egendom började att där låta verkställa omfattande gräfningar. Till dessa använde hon icke vanliga arbetare från trakten, utan ett helt lag särskildt från Bretagne efterskrifne. Bretagnarne anses för ett pålitligt folk, men dessas största förtjänst var att de, hvilka endast talade och förstodo sitt eget språk (som bekant en kvarlefva af Kelternas, hvilket i en aflägsen forntid var det allmänna i Gallien), icke kunde meddela sig med Triels invånare. Me-

dan själfva gräfningarna pågingo, lämnade madame Deville aldrig platsen. Ensam eller stundom i sällskap med en prest stod hon bredvid arbetarne och öfvervakade hvarje spadtag samt uppmuntrade dem till ifver och flit.

Dessa arbeten hade pågått både länge och väl, alltid med ledning (eller missledning) af den otydliga planritningen och svårslästa beskrifningen, då omsider madame Devilles ihärdighet ledde till något resultat. I ett källarehvalf påträffade man ett kvinnolik, nästan fullständigt bevaradt, samt i närheten därpå ett halsband af adla stenar, som värderades till 80,000 francs och kunde bevisas hafva tillhört Jakob II:s privata egendom, samt ytterligare en summa af 70,000 francs i gamla engelska guldmünt. Man trodde sig kunna spåra den dödas identitet: hon skulle i lifstiden ha varit hofdam hos den landsflyktiga konungafamiljen och blifvit bragt om lifvet med anledning af indiscretioner rörande skatten, och hon skulle ha blifvit begrafd i ett slags förrum till de hemliga hvalfven. Härmed må vara huru som helst, så är dock visst, att denna första upptäckt ej ledde till några vidare spår, ty ända till sin död, hvilken inträffade blott för några få år sedan, gräfde och gräfde madame Deville förgäves. Men hennes tro rubbades aldrig, om icke en enda gång. Hon hade nämligen vid något tillfälle nödsakats lämna arbetarne utan uppsikt, och när hon återkom till sin vanliga post, voro de försvunna. De hade helt plötsligt gått sin väg midt på dagen, och ingen af dem återkom för att uttaga sin inestående aflöning. I samma jordskifte, där de varit sysselsatta att gräva, hittades sedan några engelska guldmünt. Hade nu arbetarne påträffat och bortfört skatterna eller åtminstone en del därpå? I alla händelser hörde man sedan aldrig talas om några funna rikedomar.

Efter madame Devilles död hafva gräfningsarbetena fortsatts af två personer, en hr de la Bastie och en engelsk dam, miss Blackwell, men dessa arbeta icke för gemensam räkning, utan hvar för sig, ty den sistnämnda lærer ha lyckats att på något mer eller mindre ärligt sätt förskaffa sig planritningen och beskrifningen. Hr de la Bastie har nyligen funnit en statyett af den heliga jungfrun af rent guld, och detta har naturligtvis ännu mera sporrat honom. Hela Triel håller emellertid på att bli i ordets egentliga mening undergräfdt, men om skatten någonsin skall hittas, det får framtiden utvisa.

II.

Vi ha kommit att tänka på denna förlorade konungaskatt, dels därför att de franska tidningarna mycket sysselsatt sig med historien under senaste tiden, och dels emedan en liknande tradition en tid förefunnits om en annan dyrbar kungaskatt, hvilken skulle hamnat i *Sverige*.

Hundra år efter den egelska revolutionen, hvilken fördref Stuartarne, utbröt den franska, som fördref Bourbonerna, och just i denna månad för ett sekel sedan var det som Ludvig XVI och hans drottning, deras bägge barn samt prinsessan Elisabeth fördes såsom fångar till Tempel-tornet efter att förut hafva passerat dystra dagar såsom till hälften fångar i sitt eget kungliga palats. Marie Antoinette ägde, utom dispositionsrätten till krondiamanterna, en enskild samling af smycken och juveler, hvilken på sin tid uppskattades såsom den dyrbaraste i världen, möjligen med ett enda undantag, kejsarinnan Catarina II:s af Ryssland. Vid den förstörelse och plundring, som Tuile-rierna undergingo den 10 augusti 1792, efter-

söktes drottningens juveler fåfångt, och vid upprättandet af den inventarieförteckning, som gjordes kort efter denna dag, funnos endast några få och föga värdefulla smycken. Resten hade blifvit satt i säkra händer. Men i hvems? Det har man aldrig fått veta. Och icke heller hafva dessa smycken, hvilka voro väl bekanta och beskrifna samt sålunda med lätthet skulle ha igenkänts, någonsin sedan åter blifvit synliga.

I Frankrike har ofta den gissningen framställts, att den man, åt hvilken den olyckliga drottningen anförtrödde sitt juvelskrin, var ingen annan än hennes ridderlige och svärmiske svenske tillbedjare, grefve Axel von Fersen. Det är bekant, att Fersen till följd af sin delaktighet i konungafamiljens misslyckade flykt, som upptäcktes och hejdades i Varennes, förvisades från Frankrike, men det är ej mindre bekant, att han sedan i hemlighet och under olika förkländnader uppehöll sig i Marie Antoinettes närhet ända till det sista. Åt en säkrare hand än hans kunde hon aldrig öfverlämna ett förtroende, och det kan därför vara ganska sannolikt, att Fersen fick hand om juvelskrinet och lyckades föra dess innehåll till det obemärkta Sverige. Om så förhöll sig och hvar-est han i sådant fall gömde drottningens smycken, den hemligheten tog han med sig i den blodiga graf, som öppnades genom hans mord den 20 juli 1810.

Uppmärksamheten har, som sagdt, emellertid då och då fästats vid eventualiteten af en sådan dyrbar deposition, och det är icke utan, att också vissa efterforskningar af skatten gjorts vid åtskilliga tillfällen såväl å de Fersenska egendomarne på landet som i palatset å Blasieholmen i Stockholm. Samtliga dessa egendommar hafva nu öfvergått i andra händer, och ett rykte, som dock sedan icke erhållit någon synlig bekräftelse, visste till och med för en del år sedan att utpeka, hvem som skulle ha blifvit den lycklige hittaren.

Renholm.

Några ord om oljemålning.

För Idun af S. L.

(Forts. o. slut fr. föreg. n:r.)

Hvad beträffar själfva tillvägagångendet vid målningen, så vill jag ej gärna åtaga mig att söka lära någon människa måla i olja genom att skriftligen gifva några råd.

Målning öfver hufvud taget är ej något, som man kan lära genom att läsa mer eller mindre uppbyggliga saker därom. Den läres endast genom praktisk verksamhet.

Ett och annat torde emellertid vara på sin plats att här omnämna för nybörjaren.

Hufvudprincipen vid målning är i allmänhet den, att man börjar med de relativt mörkaste partierna och sedan efter hand öfvergår till de ljusare. Ett motsatt förfarande kan dock äfven användas ibland, i synnerhet när man målar moln, framför allt moln med ljusa kanter. Då börjar man nämligen med de ljusaste färgerna och låter sedan de mörkare så småningom öfvergå i dessa.

Någon synnerligt fullständig teckning, innan man börjar med färgläggningen, tarvas ej. Man ritar med kol upp de hufvudsakligaste konturerna och målar i dem med någon slags neutral färg, så att man sedan har något att gå efter.

Vid målning af landskap börjar man med himlen och söker att få den färdig, innan man börjar med skogs- eller andra partier, som skjuta upp något högre i himlen. Fristående partier, som verka mera silhuettaktigt mot luften, t. ex. enstaka träd, bergstoppar och dylikt, bör man helst vänta med att måla, tills luften är fullkomligt torr eller åtminstone halftorr. I annat fall flyta nämligen färgerna mer eller mindre i hvarandra, och verkan af det målade blir ej den åsyftade.

För öfrigt målar man vått i vått, den ena färgen i den andra, då blandningarna göra sig bra, och

öfvergångarna mellan färgerna bli harmoniska, om nyanserna äro de rätta för resten. För att binda färgerna i någon mån, så att det blir fastare och trefligare att måla, kan man till oljan sätta litet torkmedel, s. k. siccativ eller xerotine, då dels detta resultat vinnes, dels färgerna torka fortare, hvilket ibland är en fördel.

Äfven vid oljemålning kan man betjäna sig af s. k. *lasering*, d. v. s. ett lätt öfverfarande öfver ett (torrt eller halftorr) ställe med en tunn genomskinlig färg. Effekten blir på detta sätt förträfflig. De undre partierna lysa igenom och bilda med den laserade färgen ett helt, som ej kan framställas på annat sätt. Lasering är synnerligen användbar, när man skall måla dimma, rök, lätta moln och dylikt.

Att nämna något mera beträffande själfva metoden vid oljemålning tjänar till ingenting. Några vissa generella regler kunna nämligen ej gifvas, utan det beror af anlagen, hur pass långt man med visst manér kommer som amatör eller som dilettant — längre kan ju en vanlig dödlig ej hoppas hinna, om man ej råkat få den gudaborna gnistan och på allvar tänker kämpa sig fram med penseln.

För unga damer, som äga anlag för teckning och målning, är ju en dylik sysselsättning också passande och vederkvickande. Sinnet blir friskare, när man med öppen blick för allt det härliga, som visar sig i naturen, slår sig ned med sitt målarskrin och söker afbilda vackra platser och stämningsfulla vyer. Man får då — om man ej totalt saknar resonans för intrycken i sitt eget inre och fattar det sköna omkring sig — alltid liksom något af friskt lif med sig, när man går hem med sin studie under armen. Studien ger alltid — om än kanske mera omärkligt till en början; dock, Rom byggdes ej på en dag! — en reflekterad bild af stundens stämning. Man kan många gånger njuta mycket af att se på ett det mest ofullkomliga utkast; man repeterar nämligen med ens allt hvad man såg och kan minsann ej vara försynen nog tacksam, om man fått den gåfvan att kunna »kopiera efter naturen» ett landskap så pass, att man vid första påseendet kan märka, att det är afsedt att föreställa ett landskap.

Af goda taflor kan man för öfrigt lära mycket. Går man på Nationalmuseum eller någon annan tafselsamling och betraktar de där uphängda konstverken med intresserade blickar, kan man inhämta stora lärdomar, om man äger sinne därför. På samma sätt kan man också till en början med fördel kopiera en eller annan god tafla, så att man erhåller vana vid färgbehandlingen och får ett visst manér, hvilket ju sedan kan smälta tillsammans med det mera individuella hos artisten i fråga.

Nu har jag delvis råkat utom ämnet, då det sagda ju är att tillämpa på all målning. Som det emellertid bör om möjligt ännu större tillämplighet vid oljemålning, så må det stå där det står.

När man lyckats få en studie eller tafla så pass färdig och bra, att man anser den kunna uthärdas en ej alltför svår kritik, kan man, för att få färgerna litet friskare och klarare, *fernissa* den. Dylik fernissa finnes att köpa färdig och påstrykes mycket tunnt. Den torkar ganska fort.

Som bekant tar sig en tafla bättre ut, om man sätter den i *ram*. Trefliga, stilfulla och billiga ramar kan man själf förfärdiga utan större svårighet. Man tar t. ex. en vanlig, *ohyflad* bräda, skär af den, så att man får passande längder, och hopfogar hörnen vinkelrätt och stadigt. Ramens bredd kan naturligtvis vexla, men man bör ej göra för smala ramar. Sedan öfvermålar man denna grova ram med lämplig färg. I stället för att måla den, kan man beströ den med guldsand, rifven kork eller dylikt och går då tillväga så, att man först bestryker ramen med lim och låter det torka och därpå med kokt linolja, hvari man så jämnt som möjligt strör guldsanden.

* * *

Ja, nu anser nog flertalet af Iduns ärade läsarinor, att jag kan ha talat nog i detta ämne, och så kan ju tyckas, då jag redan lyckats fullskrifva ett par spalter. Det är emellertid ej så lätt att skiljas från kära vänner, och detta får jag anföra som min ursäkt. Förhållandet är nämligen det, att det verkliga är ovanligt intressant och trefligt att tillbringa sina lediga stunder framför staffliet med oljestudien på. Har man blifvit litet mera förfaren i oljemålning, och resultatet bli passabla, fortfar man nog helst med detta slags målning, och akvarellådan — om man förut roat sig med akvarellmålning — får ligga och hvila sig och torka, så att färgerna efter en tid mera likna förstenade fikon eller dylikt än »moist colours».

Sena middagsmål.

Den som tillbragt någon längre tid utomlands, skall gärna gifva mig rätt, när jag påstår, att dagens indelning här hemma i Sverige ej är synnerligen praktisk, och ej utan skäl förebrår man oss svenskar, att vi spilla den bästa arbetstiden på ätandet och matsmältningen. Hos oss härskar allmänt den seden — med undantag för de högre kretsarne i Stockholm och några större städer måhända — att förlägga hufvudmåltiden till midten af dagen. Men kan man gärna tänka sig något oförnuftigare?

Det kommer ju icke endast an på *hvad* man äter, utan äfven *huru*, och liksom lugn öfverhufvud är en medborgares första plikt, så är det isynnerhet just vid ätandet. Men hvarifrån skall lugnet komma, när familjemedlemmarne under den korta middagsfristen, enkannerligen i staden, komma rusande från alla väderstreck för att så fort som möjligt kasta i sig den heta maten och så åter skyndsammast vända tillbaka till sina sysslor? Familjefadern dröjer förklarligt nog under måltiden ännu med sina tankar vid det afbrutna arbetet och, i stället för att gladt, uppriskande samspråk borde krydda maten, härskar allmän tystnad, som blott sällan afbrytes af ett ord i förbigående. Barnen komma trötta ur skolan; oftast sakna de, till följd af de andliga ansträngningarna, ordentlig aptit; de ville helst begagna den korta middagsrasten till att rasa om i det fria och måste bara i all hast fylla den motspänstiga magen. Efter måltiden kommer med »matsmältningsfebern» den oundvikliga känslan af andlig tröghet, hvilkens berättigande det gamla ordstäfvet: »en full mage studerar ogärna» obestridd erkänner. Men om någon ens aldrig så kort hvila kan ej bli tal: barnen kallas af skolan eller lexorna, ehuru de den första timmen hvarken uppmärksamt kunna hålla tankarne tillsammans eller få unna sina öfveransträngda kroppar någon vederkvickelse. För hufvudfadern går det föga bättre: äfven honom kallar plikten till hans embets- eller yrkesgöromål, hvilka han närmast efter måltiden endast motsträfvigt och på sin hälsas bekostnad besörjer. Ger han däremot efter för kroppens berättigade kraf på hvila, så försummar han den bästa arbetstiden.

Huru helt annorlunda, om hufvudmåltiden bildade afslutningen på dagens arbete! Bortfaller middagsrasten, så kan man från morgonen arbete ostördt hela dagen till ungefär 5 eller 6 på aftonen, vid hvilken tid det hufvudsakliga arbetet bör kunna vara afslutadt — med undantag möjligen för dem, som tjänstgöra i öppna handelsbutiker — och alla familjemedlemmarne i det angenäma medvetandet af fyllda plikter kunna samlas kring middagsbordet för att i behaglig ro njuta den för kroppen nödvändiga näringen.

Hur går det till exempel till i Frankrike, England, Amerika och på flere andra håll? Utan tvifvel uträttas mera på denna kortare arbetstid än under den långt uttänjda, emedan man på den förra kan arbeta mera intensivt.

En alldeles särskild välgärning blefve en dylik dagsindelning för skolbarnen, då genom en så vidt möjligt och skäligt förlängd förmiddagsundervisning eftermiddagsläsningen alldeles borde bortgå. Så fort de komma hem från skolan, kunde de

förtära en lätt, närande mellanmåltid, rent ut på stående fot, utan att vänta på den gemensamma middagstimen. På så vis kunde de under ett par timmar af dagen få ägna sig åt den så nödvändiga vederkvickelsen med lekar i det fria och ändock ha tid och krafter öfver till lexorna, för så vidt dessa ej öfverskrede måttans gräns. Efter hufvudmålet borde endast undantagsvis och i hvarje fall blott sådant arbete tillåtas, som ej allt för starkt frestade på själen.

Men skulle äfven husmödrarna vinna härför? Kanske skola de finna det obehagligt att först vid en så sen timma se sig befriade från sina husfrupliker, utan att betänka, hur de under de nu rådande förhållandena måste jakta sig hela förmiddagen för att i rätt tid få måltiden på bordet, och hur ofta ändock de omsorgsfullaste bemödanden komma på skam, genom att de väntade möjligen hindras passa på den rätta tiden. Med det andra systemet skulle däremot äfven för husmödrarna några stunder kunna bli disponibla för personliga uträttningar och promenad i Guds fria natur. Särskildt om hösten, vintern och våren — alltså under största delen af året — äro timmarne midt på dagen de, som bäst ägna sig för friluftsmotion; men nu upptagas dessa uteslutande genom husliga sysslor. Många skola kanske svara mig, att de först kunna göra toalett, när hushållsbestyren äro klara. Mina damer: ifören er redan till frukosten eder promenaddräkt; när I så vänden åter till hushållsgöromålen, är densamma lätt skyddad med en prydlig hushållsdräkt!

Vi finna alltså, att samtliga parter skulle vinna på en annan dagsindelning, hvilken dock hittills, som nämnt, blott torde vara införd i några enstaka familjer i en eller annan af våra större städer. Vanan är visserligen en allsmäktig makt, men »droppen urhållkar klippan», och om endast de af Iduns läsarinor, som i sitt lefnadssätt äro mindre beroende, engång ville göra början, skulle de nog snart finna efterföljare.

H. Stolze.

Husmoderlig almanack.

September.

Denna öfvergångsmånad från sommar till höst medför sina egna göromål. De husmödrar, hvilka hela sommaren vistats på landställe eller vid badort, återvända nu hem och finna rikligt med arbete vid återinrättandet af bostaden, såsom den skall se ut under den stundande vintersäsongen; och äfven den, som varit hemma i lugnet, har full sysselsättning med de bekanta höstgöromålen eller i och för en förestående flyttning till 1 oktober. Dessutom är september en viktig månad för källare och skafferier, hvilka efter vederbörlig vädring och städning skola upptaga hela vinterförrådet af grönsaker, potatis och frukt, vare sig såsom skörd ur egen trädgård eller genom klokt beräknadt uppköp. — Om smörbyttan ej fyllts under juni, lämpar sig ännu septembersmör bra till förvaring, likaså septemberägg. — Syltningen inskränker sig nu till päron, plommon, äpplen (fruktmos), gurkor, pippling och lingon; konserverna bestå hufvudsakligast af blomkål, skärbönor, tomat, rödbeter m. m.; torkning af äpplen och päron företages, där sådant lönar sig. Ägare af bikupor tillvarataga honung.

Allt eftersom väderleken tillåter, skördar man i trädgården återstående lök, blomkål, bönor och rotfrukter — kålen dock icke ännu — och höstgräfer de friblifna trädgårdslanden. Bärbuskar granskas och nya planteras; sparrisängar behandlas enl. allmän regel; persiljekaggen för vinterbehovet göres, i ordning; frö insamlas. Äppelplockningen öfvervakas noga och verkställes helst med »äppelplockaren». Äppelförrådet förvaras omsorgsfullt i lämpliga källare eller rum och granskas alltsom oftast.

— Jordgubbssängar täckas icke ännu med granris, ty om detta sker, innan plantan vissnat litet, skulle den ruttna. Vid potatisskörden låter man genast sortera potatisen i 3 olika storlekar, (hvarvid dessutom de ovanligt stora och de allra minsta läggas särskildt). Det nyare sättet att förvara potäterna i frostfri källare mellan torfströ bibehåller dem friska och goda och rekommenderas åt alla husmödrar.

Stenia.

Ur notisboken.

Kvinnorna först. Det första utställningsföremålet i den svenska Chicagoutställningen har nu mottagits af Chicago-komitén; det består i några kvinnliga slöjdalster, insända till bedömande af den spec. jury, som tillsatts för att granska dylika. Jurys medlemmar äro rektor Adler samt fröknarna Branting, Giöbel och Västberg. Arbeten mottagas intill den 15 sept.

*

Frikostig gifvarinna. Till följd af testamenterisk disposition af framlidna enkefru Adelaide Rettig har Sjukhemmet i Gefle från sterbhusdelägarne fått mottaga femtiotusen kronor.

*

I den höga åldern af fyllda 82 år afled förliden fredag i Lund fru Ulrika Lovén, född Liljewalch. Hon blef 1829 i äktenskap förenad med sedermera prof. N. H. Lovén, hvilket äktenskap genom mannens död upplöstes 1878. I detta äktenskap föddes 16 barn, af hvilka sju söner och en dotter öfverleva den åldriga modern. Den vördnadsvärda gamla, som under de senaste åren emellanåt plågats af ett kroniskt ondt, fick ända till det yttersta, ehuru ansatt af plågor, bevara sin andliga vigör.

*

En kinesisk banbryterska. Från Shanghai i Kina skrives, att grevinnan Li, vicekonungen Li-Hung-Changs gemål, afidit i sitt palats i Tientsin. Hon var en af Kinas mest framstående damer, och har i hög grad befordrat alla medicinska reformer inom landet. Hon hade byggt och underhöll på egen bekostnad i Tientsin ett stort sjukhus för utlänningar. Hennes inflytande i statsärenden var stort icke blott hos hennes gemål, utan äfven hos den kejsarliga familjen. Enkekejsarinnan, som själf her till de i politiskt hänseende mest upplysta personligheter i Kina, hedrade henne med sitt stora förtroende.

*

Kvinnliga poliskonstaplar har man börjat skaffa sig i Amerika. Fru Ames, som nyligen blifvit anställd som poliskonstapel i Milwaukee, är en högväxt, smärt kvinna med energiskt uttryck. Det väckte mycket uppseende, då hon nyligen följde en förbrytare till järnvägsstationen. Hon bar en revolver i fickan liksom sina manliga kolleger och ser ut att kunna använda deu, om det så blir nödvändigt.

Litteratur.

Hermes och Diotima. Skådespel i fem akter af *Lotten von Kræmer*.

Så vidt vi veta, är detta första gången fröken von Kræmer framträdtt inför publiken med något större, sammanhängande arbete. Att hon härvid valt skådespelets form, är måhända icke obetingadt lyckligt.

Hermes och Diotima är en idédräm. Detta är dess förtjänst, men på samma gång dess fel. Ty då personerna hufvudsakligen göras till exponenter för mer eller mindre abstrakta idéer, händer det lätt, att de själfva få öfver sig något af denna abstrakthet, förlora sitt fötäste i det lefvande lifvet och blifva blotta typer, i stället för karaktärer. Så är också i viss mån förhållandet i fröken von Kræmers skådespel.

En annan anmärkning, som med fog skulle kunna framställas däremot, är den, att dialogen emellanåt förefaller betydligt uppskrufvad och stundom till och med faller in i det onaturliga. Detta är i all synnerhet när det gäller att återgifva känslöstämningar af mera djupartad innebörd. Jämför t. ex. Ellens och Vrangels dialog i sista akten.

Men trots dessa ofvan antydda brister är fröken von Kræmers skådespel väl värdt att taga del af. Dess idésfär är ren och ädel, kompositionen gjuer sig i allmänhet rätt väl kring den fortlöpande handlingen, och replikbehandlingen är i det stora hela ledig, stundom till och med af verklig poetisk färgning.

I Stockholm. Också en resebeskrifning; af Lovisa Petterkvist. (Hugo Gebers förlag). Inom helt kort tid har en andra upplaga af denna »svenska fru Buchholz» — som förl. ej utan skäl benämner den gemytliga författarinnan — nödvändiggjorts af en liflig efterfrågan, hvilken ej kan synas annat än lätt förklarlig för en hvar, som tar del af det originella, friska och underhållande arbetet. »Tant Lovas» dräpliga skildringar af Stockholmslifvet, sedt genom landsortsbrillor, det är sannt, men ock genom mediet af ett rent och barnafromt hjärta, gömma vid sidan af mycken omedveten humor äfven så mycken träffsäkerhet och sanning, att de läsas ej blott med nöje, utan med verklig tillfredsställelse. Vi rekommendera arbetet åt alla våra läsarinor som en mindre vanligt uppfriskande lektyr. Särskildt torde det ypperligt lämpa sig till att läsas högt i familjekretsen.

Teater och musik.

K. operan. Den brydsamma ställningen vid landets förnämsta scen tillspejats allt mer. I Posttidningen för i måndags låta operans samtliga artister meddela följande dem emellan ingångna förbindelse.

Vi undertecknade förbinda oss härmed på heder och tro, att icke under tiden från närvarande stund intill den 1 juli 1896, i fall hr Conrad Nordqvist i någon egenskap är anställd vid Operan härstädes, där taga engagement vare sig för längre eller kortare tid; och förklara vi tillika, hvar och en, oss pliktiga att för öfverträdelse af denna förbindelse utgifva ett vite af Tvåtusen kronor, som tillfalla de öfriga till lika fördelning; och medgifva vi, att vitet får af vår aflöning vid Operan uttagas.

Namnunderskrifter.

Liknande förbindelser hafva ingåtts af operans öfriga artistpersonal, med den skilnad att vitet därvid satts till 500 kr. Enligt hvad senast uppgifves lär nu ock direktör Nordqvist vara beslutet att träda tillbaka, och när veckans nummer kommer våra läsarinor tillhanda, är antagligen redan hans afskedsansökan till finansdepartementet inlämnad.

K. Dramatiska teatern gaf i går skådespelet »Ära», hvori Almas roll då för första gången utfördes af fröken Seelig, i dag och i morgon gifves fem-akts lustspelet »Krig i fred» och om söndag åter »Ära».

Familjen på Annedal.

Novell

af

Amy Palm.

Belönad med hedersomnämning vid Iduns sista pristävling.

(Forts.)

Skrott har vidare en gång, som ni kanske läst i botaniken, på något historiskt ställe, som jag inte minns, utan svärds slag besegrat, jag tror det var ryssarne eller också var det några andra. Det var nämligen någon general eller kapten, eller hvad han nu var, som jag ej minns, hvad han hette, som kommenderade sina svenska gossar att bara gapskratta fienden midt i ansiktet, och ryssarne, eller hvilka de nu voro, blefvo så förb... rysligt cirkumflexa, som gumman sa', så de vände ryggen till och gnodde puts weg, hvilket är det samma som ajö eller borta. Om bara människorna visste, hur nyttigt det är att skratta, så skrattade de ihjäl sig, slöt han sitt af grimaser och gester späskade tal.

»Om herr magistern inte lär sig sin roll, skall jag ge honom en läxa, som han inte glömmar,» lofvade Annie.

Sujetterna hade rampfeber, isynnerhet de kvinnliga. Annie gick fram och tillbaka och räknade

till hundra för att bli lugn, Henriette tog in nervdroppar och Gina Blixt, Margareta och Aurore E. rabblade sina roller ända in i sista minuten.

»Jag öfverlever det aldrig,» suckade lilla Gina.

»Henriette, om jag svimmar, så se efter, att jag faller vackert,» hviskade Annie.

»Henriette, gif mig en sked droppar,» bad Margareta.

»Henriette, hvar är min fadermördare?» ropade Torsten.

»Herre Gud, Henriette, ha räfsvarsarne blifvit glömda hemma?» frågade Emil.

Henriette! Henriette! ropades öfverallt. Det var tur för Henriette, att hon hade så mycket att göra, hon fick därigenom knappast tid att tänka på sin rädsla.

Skolhussalen var öfverfylld af väntansfull publik.

Henriette och Gina hade redan utfört orkesternumret.

Det sorlade i »salongen». Publiken var i spänning. Skulle då ridån ej gå upp!

Ändtligen ljöd signalen. Långsamt och motvilligt röorde sig den hvita ridån, det såg ett tag ut, som om den ämnat triskas, men så ändrade den sig och löpte lätt.

»Hemkomsten» stod först på programmet.

Pjäsen gick bra, man hade redan spelat en god stund, när Otto, förste älskaren, kände en kall käre löpa utefter ryggraden, då han märkte, att hans svarta, eleganta mustacher midt under brinnande kärleksförklaringen började vackla — han blef osäker och rabblade på, men läpparnes hastiga rörelser bragte mustacherna ännu mera på fallrepet. Med en drunknandes krampaktiga rörelse grep han Annes hand och förde den mot sina läppar för att trycka fast mustacherna, obekymrad om, att handkysningen där var malplacerad — det började rycka i den stackars Annes mungipor, men situationen fordrade allvar, i stum rörelse lade den olyckliga flickan handen öfver ögonen ett ögonblick för att synas rörd: då hon åter vågade se upp, fann hon Ottos mustacher med högra spetsen pekande uppåt örat, den venstra nedåt hakan; ännu en omotiverad handkysning med motsatt verk — nu var det den högra som pekade nedåt. Kvädda skratt och fnissningar förspordes från salongen. Men då Otto beslutat och lugnt lossade den vackra läpprydnaden och stoppade den i västfickan, ville jublet aldrig upphöra.

Torsten, som var gammal och van på tiljan, slapp ifrån missöden, spelade bra och var en illusorisk dum bonde.

Visserligen hände det, att han i ifvern utropade: »Jag skall ge er för att grumla i fiskigt vatten,» men det var också det enda.

Henriette satt inne på scenen, väntande på Göstas knackning på dörren. Den kom.

»Hvem där?»

»Jag.»

»Stig in!»

Han skulle så göra, men dörren ville inte; kanske Torsten visste, hvarför dörren inte ville.

»Nå, hvarför kommer du då inte?» skrek Henriette hjärtängslig, något måste hon ju säga.

»Den förb... dörren har gått i baklås, jag går köksvägen,» fnittrade Gösta Drakes nasalröst, och som ingen köksdörr fanns, klef han ogeneradt in genom sidkulissen.

Nog gick »Magister Bläckstadius» glänsande, men inte lär författaren ha känt igen magisterns roll, om han haft det nöjet att öfvervara representationen.

Gösta var i det uppsluppaste lynne och improviserade på det mest ohejdade sätt, Annie-skolfrun rycktes med af hans munterhet och späskade sin text med en massa infall.

Emil var ovanligt lyckad och Maurice i krinolin och blårutig nettelduksklädning en ståtlig skolflicka.

Inga, som nu vid tre års ålder debuterade, sade så klart och tydligt hennes späda röst det tillät sitt: »Uljica Elenoja,» då magistern frågade, hvilken kung det var, som stupade i slaget vid Lützen.

Magistern öfverflödade af snusdosor, glasögonsfodral och storrosiga snusnäsdukar.

Annie såg med häpnad, att han hade fickor öfverallt, och att han ur dem framplockat minst ett halft dussin snusdosor, den ena kolossalare än den andra och af de mest bizarra former, vidare åtta stycken näsdukar och fem glasögonsfodral med innehåll; allt detta afprovades och beagnades med tillbörliga anmärkingar och grimaser.

En gång var magistern nog olycklig att falla i häftig nysning, han beklagade sig öfver den »fadala sduard», som kom så oförhappandes, och sökte efter en näsduk, fann en och grep den med iver,

men sorgligt nog lyckades han just få fatt i en »sommarsval» en, som han sade, d. v. s. en, som bestod af hål.

Till slut trasslade Gösta in sig — han kom ej ihåg ett ord af den hastigt genomgånde rollen — men det generade honom ej, han klef fram till sufflören, böjde sig ned och frågade med en min, omöjlig att beskrifva:

»Hur var det det var?»

Emellertid hade det hela varit mycket lyckadt, man hade haft roligt, ofantligt roligt både utom och inom scenen, och resultatet blef en god befallning för föreningen, de fattigas hjälp.

På aftonen församlades de uppträdande och några af grannarne på Annedal, som låg närmast skolhuset. Man hade så mycket att prata om, så många små anmärkingar att göra och förtroenden att utbyta. Gina Blixt var riktigt i extas öfver allas deras framgång och funderade på att ge sig in vid teatern.

»Söta Henriette, snälla Henriette, bästa Henriette, så bra det och det gick,» hette det oupphörligt.

Otto beskref för åtminstone tionde gången sina känslor, då mustacherna höllo på att öfvergifva honom.

Henriette var glad öfver, att Torsten ej vändt bakfram på några ord, som kunnat låta värre, och Emil påstod, att han hela tiden varit säker på, att fonddörren skulle vara omöjlig.

»Men jag räddade situationen,» utbrast Gösta triumferande.

Axel Blixt, Ginas bror, som af naturen begåfvats med en ovanlig svårighet att finna ord och uttryck, — stackars gosse, han pauserade ungefär en half minut, ibland längre, mellan hvarje ord och sammanband dem i stället med ett surrande ä-ljud — kom fram till Henriette och ville betyga henne sin beundran och förtjusning öfver dagens succes.

Henriette, som höll mycket af hela Blixts familjen, vände sig leende mot honom, beredd att efter bästa förmåga hjälpa honom på trafven.

»Hm... ä ä ä...» började han och fäste sina godhjärtade, grågröna ögon på henne, under det hans rödletta anlete sken af förnöje, »jag... ä ä ä... tyckte... ä ä ä... tyckte...»

»Axel tyckte det var roligt?» föreslog Henriette nickande.

Han strålade upp ännu mera, då han fann sig förstörd så lätt. Det var roligt att tala med Henriette, hon var alltid så vänlig och glad.

Han nickade jakande, att hon just uttryckt hans mening, och så nickade hon igen till svar. Det blef ett högst lifligt samtal af få ord och många nickar.

»Lefve den gula nektarn,» ropade Emil, då punschbrickan kom.

Torsten och Dora Tydén, en gammal barndomsvän till honom och Henriette, som kommit ut till Annedal på några dagar, skämtade gladt tillsammans för att upplifva gamla minnen. Torstens största nöje var att skrämna Dora, han behöfde bara säga: »Nu skräms jag, Dora,» och schasa till litet med foten, så var hon redan ett par alnar från golvet.

Han hade rest sig upp för att slå i punschen, under det han fortfarande pratade med Dora.

Apotekarens fru, som påstods föra spiran i hemmet, ansåg, att Torsten slog i för mycket i det glas, som stod närmast hennes man, hon flyttade undan det och räckte fram ett annat.

»Nå, det var snällt, att fru Helge gör oss sällskap,» utbrast Torsten, som väl förstod hennes manöver.

Hon gaf honom en sötsur blick.

Då glaset var halflydt, lade hon hejdande sin hand på hans.

»Tack,» sade hon och räckte sin man glaset, »det är nog åt Helge.»

Emil och Otto fingo ofantligt brådt att hämta sina cigarrfodral inifrån salen, ehuru fodralen då som annars hvilade i deras respektive fickor, och Gösta Drake sade »hm» och drog upp två af »magisterns» storrosiga näsdukar.

(Forts.)

Innehållsförteckning.

Hilda Pettersson, född Bös; Sveriges första glaseterska. Af Birger Schöläström. (Med porträtt.) — Aftonmolnet; poem af Daniel Fällström. — »Rå med dig!» Af Ellen Bergström. — En hemlighet; en skildring ur lifvet, för Idun af S-g. — Kvinornas världsutställning; brefkort till Idun från Signe Ankarfelt. — Iduns skollofskoloni sommaren 1892; af dr Carl Flensborg. — Gömda skatter — och försvunna; af Renholm. — Några ord om oljemålning; för Idun af S. L. (Slut fr. föreg. n:r) — Sena middagsmål; af H. Stottve. — Husmoderlig almanack; af Stenia. — September. — Ur notisboken. — Litteratur. — Teater och musik. — Familjen på Annedal; novell af Amy Palm. Belönad med hedersomn. vid Iduns senaste pristävling. (Forts.)